

1. ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ

Η παρουσία και η εξέλιξη του ανθρώπου πάνω στη γη έχουν συνδεθεί πολύ στενά με το δάσος, του οποίου τα οφέλη είναι ανεκτίμητα, διαχρονικά, όπως π.χ.:

- Παράγει το απαραίτητο για τη ζωή οξυγόνο, ενώ δεσμεύει το διοξείδιο του άνθρακα και άλλες βλαβερές για τον άνθρωπο ουσίες.
- Αμβλύνει τις ακραίες θερμοκρασίες.
- Μειώνει την ένταση του φωτός.
- Μειώνει την ένταση του ανέμου και τους θορύβους.
- Συμβάλλει στον εμπλουτισμό των υπόγειων νερών με τη συγκράτηση του νερού της βροχής και της διήθησής του μέσω του εδάφους.
- Διατηρεί και αυξάνει την υγρασία του εδάφους, ενισχύοντάς το συνεχώς με θρεπτικά συστατικά.
- Βελτιώνει την ποιότητα του νερού λειτουργώντας ως χημικό, φυσικό και μικροβιολογικό φίλτρο.
- Εμποδίζει τη διάβρωση του εδάφους και αποτρέπει τις πλημμύρες.
- Εξασφαλίζει κατάλληλες συνθήκες για την προστασία, τη διατροφή και τη διατήρηση πολλών ζωικών οργανισμών κ.λ.π.

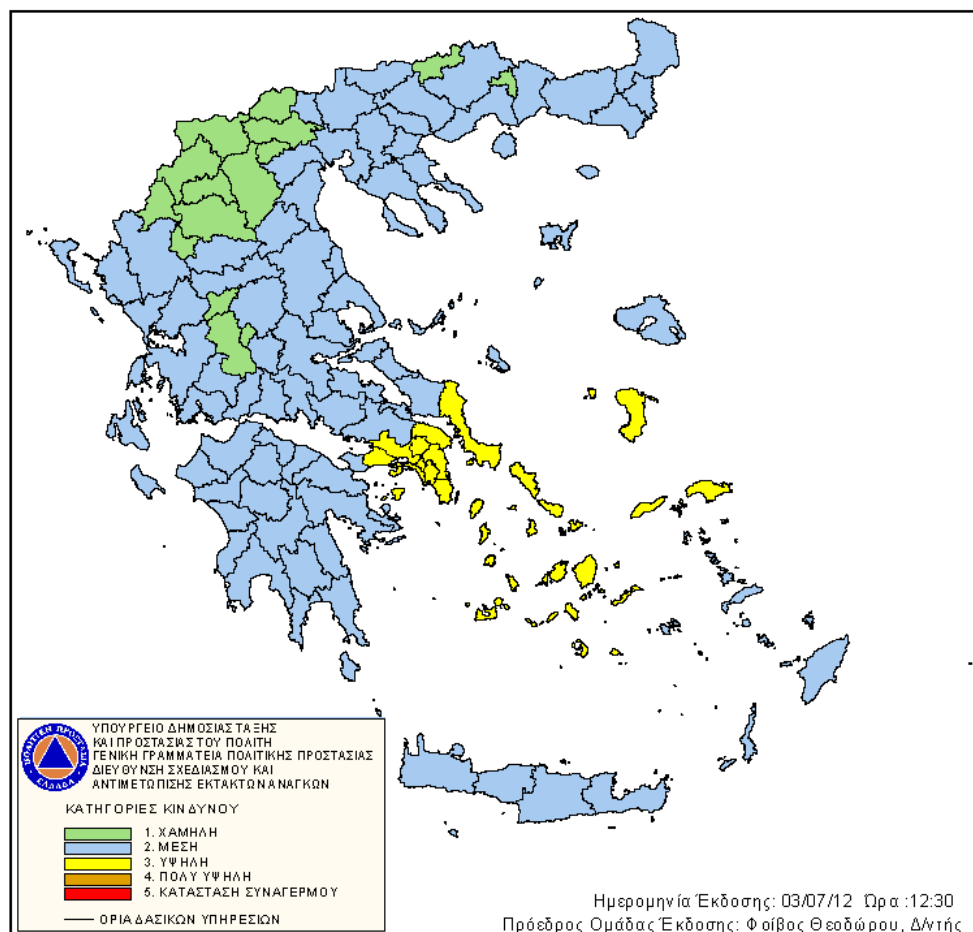
Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, το φαινόμενο των δασικών πυρκαγιών που εντάσσεται στην κατηγορία των φυσικών καταστροφών εντείνεται όλο και περισσότερο, σε παγκόσμιο επίπεδο, προκαλώντας πολυδιάστατες αρνητικές επιπτώσεις στα φυσικά οικοσυστήματα, στην οικονομία, στην κοινωνία και στον άνθρωπο. Παρόλο που οι δασικές πυρκαγιές μπορούν να προκληθούν και από φυσικά αίτια (π.χ. κεραυνοί), εκτιμάται ότι το 80% αυτών προκαλείται από ανθρώπινη αμέλεια και έλλειψη αντίληψης του κινδύνου.

Η αποτελεσματική αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών επιβάλλει τη λήψη μέτρων με σκοπό την άρση των αιτιών που άμεσα ή έμμεσα τις προκαλούν, καθώς και την εξασφάλιση όλων εκείνων των προϋποθέσεων που καθιστούν το έργο της καταστολής περισσότερο αποτελεσματικό. Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται:

- Χρονικός καθορισμός της πιθανότητας εκδήλωσης πυρκαγιάς σε μια περιοχή, με τη χρήση συστημάτων προσδιορισμού κινδύνου πυρκαγιάς, με σκοπό την ετοιμότητα και άμεση επέμβαση των δυνάμεων καταστολής.
- Ενημέρωση πολιτών για τον κίνδυνο πρόκλησης πυρκαγιάς από αμέλεια.
- Εκτέλεση έργων που βοηθούν στην εφαρμογή των σχεδίων καταστολής, όπως:
 1. Διανοίξεις και βελτιώσεις δασικών δρόμων και αντιπυρικών ζωνών.
 2. Κατασκευή δεξαμενών νερού και παρατηρητηρίων στα δάση.
 3. Καθαρισμοί δασικής βλάστησης σε περιοχές υψηλού κινδύνου.
 4. Μέριμνα για αποκατάσταση ζημιών και καλή συντήρηση των πυροσβεστικών υδροστομίων κ.λ.π.

Στα πλαίσια των προσπαθειών για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών και σε εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης» (ΦΕΚ423Β'/10-4-2003), η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη εκδίδει κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου 2012 **ημερήσιο Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς**.

ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ ΠΟΥ ΙΣΧΥΕΙ ΓΙΑ Τετάρτη 04/07/12

Ο χάρτης αυτός αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του σχεδιασμού αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών και η έκδοσή του αποσκοπεί κατά κύριο λόγο στην ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων για τις περιοχές που το επόμενο 24ωρο εμφανίζουν μεγάλη επικινδυνότητα εκδήλωσης και εξάπλωσης πυρκαγιών. Η έκδοσή του, λοιπόν, συμβάλλει αποτελεσματικά στον προληπτικό συντονισμό των ενεργειών πυρόσβεσης και στην ευαισθητοποίηση των πολιτών για αποτροπή έναρξης δασικών πυρκαγιών από αμέλεια.

Στον Ημερήσιο Χάρτη Πρόβλεψη Κινδύνου Πυρκαγιάς εμφανίζονται τα διοικητικά όρια των δασαρχείων της χώρας που θεωρούνται ως το ελάχιστο γεωγραφικό διαμέρισμα στο οποίο εκτιμάται ο κίνδυνος. Επίσης, διακρίνονται οι παρακάτω κατηγορίες κινδύνου:

- **Κατηγορία Κινδύνου 1 (Χαμηλή):** Ο κίνδυνος για εκδήλωση πυρκαγιάς είναι χαμηλός. Εάν εκδηλωθεί, οι συνθήκες (κατάσταση καύσιμης ύλης, μετεωρολογικές συνθήκες) δεν θα ευνοήσουν τη γρήγορη εξέλιξή της.
- **Κατηγορία Κινδύνου 2 (Μέση):** Ο κίνδυνος είναι συνήθης για τη θερινή περίοδο. Πυρκαγιές που ενδέχεται να εκδηλωθούν θα παρουσιάζουν μέση δυσκολία στην αντιμετώπισή τους.
- **Κατηγορία Κινδύνου 3 (Υψηλή):** Ο κίνδυνος είναι υψηλός. Είναι πιθανό να εκδηλωθεί μεγάλος αριθμός πυρκαγιών, αρκετές από τις οποίες θα είναι δύσκολο να αντιμετωπισθούν, όταν οι τοπικές συνθήκες είναι ευνοϊκές (μορφολογία εδάφους, τοπικοί άνεμοι κ.λ.π.).
- **Κατηγορία Κινδύνου 4 (Πολύ Υψηλή):** Ο κίνδυνος είναι ιδιαίτερα υψηλός. Ο αριθμός των πυρκαγιών που ενδέχεται να εκδηλωθούν μπορεί να είναι μεγάλος. Ωστόσο, κάθε πυρκαγιά μπορεί να λάβει μεγάλες διαστάσεις, εφόσον ξεφύγει από την αρχική προσβολή.
- **Κατηγορία Κινδύνου 5 (Κατάσταση ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ):** Ο κίνδυνος είναι ακραίος. Ο αριθμός των πυρκαγιών που ενδέχεται να εκδηλωθούν μπορεί να είναι πολύ μεγάλος, ενώ όλες μπορεί να λάβουν γρήγορα μεγάλες διαστάσεις και να ξεφύγουν ανεξέλεγκτα, μετά την εκδήλωσή τους. Η δυσκολία ελέγχου αναμένεται να είναι πολύ μεγάλη, μέχρι να μεταβληθούν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες αναπτύχθηκαν οι πυρκαγιές.

Για λόγους ταχύτερης ενημέρωσης όλων των εμπλεκόμενων φορέων, ο Ημερήσιος Χάρτης Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς είναι διαθέσιμος σε ελάχιστο χρόνο από την έκδοσή του, με ευθύνη της ομάδας εργασίας, στο δικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (www.civilprotection.gr ή www.gscp.gr). Μάλιστα, η εκπόνησή του ολοκληρώνεται πριν την 12:30 μ.μ. της προηγούμενης από την ημέρα για την οποία ισχύει.

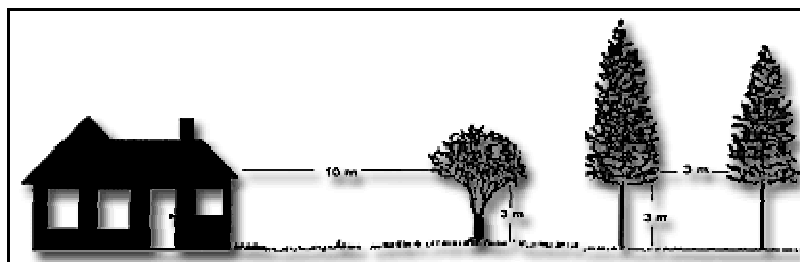
2. ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΑΠΟ ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ

Τί πρέπει να προσέχετε τους θερινούς μήνες για να αποτρέψετε την εκδήλωση πυρκαγιάς:

- Μην καίτε σκουπίδια ή ξερά χόρτα και κλαδιά.
- Μην ανάβετε υπαίθριες ψησταριές σε δάση ή σε χώρους που υπάρχουν ξερά χόρτα.
- Αποφύγετε υπαίθριες εργασίες που μπορεί να προκαλέσουν πυρκαγιά (π.χ. οξυγονοκολλήσεις, χρήση εργαλείων που παράγουν σπινθήρες).
- Μην πετάτε ποτέ αναμμένα τσιγάρα όταν βρίσκεστε σε υπαίθριους χώρους.
- Μην αφήνετε σκουπίδια στο δάσος γιατί υπάρχει κίνδυνος ανάφλεξης.
- Σεβαστείτε τα απαγορευτικά πρόσβασης σε περιόδους υψηλού κινδύνου.

Αν το σπίτι σας βρίσκεται μέσα ή κοντά σε δάσος ή δασική έκταση:

- Δημιουργήστε μια αντιπυρική ζώνη γύρω από το σπίτι σας καθαρίζοντας και απομακρύνοντας σε ακτίνα τουλάχιστον 10 μέτρων τα ξερά χόρτα, φύλλα, κλαδιά κ.λ.π.
- Κλαδέψτε τα δέντρα μέχρι το ύψος των 3 μέτρων.
- Απομακρύνετε όλα τα ξερά κλαδιά από δέντρα και θάμνους.
- Μην αφήνετε τα κλαδιά των δέντρων να ακουμπούν στους τοίχους, τη στέγη και στα μπαλκόνια. Κλαδέψτε τα έτσι ώστε να υπάρχει απόσταση τουλάχιστον 5 μέτρων από το σπίτι σας.
- Αραιώστε γύρω από το κτίσμα τη δενδρώδη βλάστηση ώστε τα κλαδιά του ενός δέντρου να απέχουν τουλάχιστον 3 μέτρα από τα κλαδιά του άλλου. Για ακόμη μεγαλύτερη ασφάλεια και εφόσον οι συνθήκες το επιτρέπουν, απομακρύνετε τη δενδρώδη και θαμνώδη βλάστηση γύρω από το κτίσμα σε απόσταση τουλάχιστον 10 μέτρων.

- Μην τοποθετείτε πλαστικές υδρορροές ή πλαστικούς οχετούς νερού στους τοίχους του κτίσματος.
- Προφυλάξτε, εξωτερικά, τα παράθυρα και τις πόρτες, τοποθετώντας πανζούρια από μη εύφλεκτα υλικά.
- Καλύψτε τις καμινάδες και τους αγωγούς εξαερισμού του κτίσματος με ειδικό, μη εύφλεκτο, υλικό ώστε οι σπίθες να μην μπορούν να διεισδύσουν στο εσωτερικό του κτηρίου.
- Μην αποθηκεύετε εύφλεκτα αντικείμενα κοντά στο σπίτι.
- Τοποθετείστε τα καυσόξυλα σε κλειστούς και προφυλαγμένους χώρους.
- Προμηθευτείτε τους κατάλληλους πυροσβεστήρες και μεριμνήστε για την καλή συντήρησή τους.
- Εξοπλιστείτε με σωλήνα ποτίσματος, με μήκος ανάλογο της περιοχής που θέλετε να προστατεύσετε σε περίπτωση πυρκαγιάς.

Πώς πρέπει να ενεργήσετε μόλις αντιληφθείτε την πυρκαγιά:

- Τηλεφωνείστε **ΑΜΕΣΩΣ** στο Κέντρο της Πυροσβεστικής (στον αριθμό κλήσης **199**) και δώστε σαφείς πληροφορίες για την τοποθεσία και το ακριβές σημείο που βρίσκεστε, καθώς και για την τοποθεσία και το ακριβές σημείο που βλέπετε την πυρκαγιά.

- Περιγράψτε το είδος της βλάβστησης που καίγεται.
- Προσδιορίστε την κατεύθυνση της πυρκαγιάς.
- Μην κλείσετε το τηλέφωνο προτού δώσετε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες.

Αν η πυρκαγιά πλησιάζει, τί πρέπει να κάνετε έξω από το σπίτι σας:

- Διατηρείστε την ψυχραιμία σας. Ο πανικός δεν βοηθάει σε καμία περίπτωση.
- Απομακρύνετε αμέσως όλα τα εύφλεκτα υλικά από τον περίγυρο του κτίσματος και μεταφέρετέ τα σε κλειστούς και προφυλαγμένους χώρους. Η ανάφλεξή τους μπορεί να συμβάλλει στη μετάδοση της πυρκαγιάς στο κτήριο.
- Κλείστε όλες τις διόδους (καμινάδες, παράθυρα, πόρτες κ.λ.π.) ώστε να εμποδίσετε τις καύτρες να διεισδύσουν στο κτήριο.
- Κλείστε όλες τις παροχές στις συσκευές φυσικού αερίου και υγρών καυσίμων μέσα και έξω από το σπίτι.
- Μαζέψτε άμεσα όλες τις τέντες που έχετε ανοίξει στα μπαλκόνια και στα παράθυρα του σπιτιού.
- Συνδέστε τους σωλήνες ποτίσματος με τις βρύσες που έχετε στο εξωτερικό του σπιτιού και απλώστε τους ώστε να καλύπτεται όλη η περίμετρός του.

Αν η πυρκαγιά είναι στο κατώφλι σας:

- Μην επιχειρείτε την εγκατάλειψη του χώρου σας, εκτός εάν η διαφυγή σας είναι πλήρως εξασφαλισμένη. Η πιθανότητα επιβίωσης σε ένα οικοδόμημα κατασκευασμένο από άφλεκτα υλικά είναι μεγάλη, ενώ είναι μικρή π.χ. σε αυτοκίνητο που βρίσκεται μέσα σε καπνούς και φλόγες.
- Μπείτε μέσα στο σπίτι μαζί με όλη την οικογένειά σας και τα κατοικίδια ζώα σας.
- Κλείστε καλά όλες τις πόρτες και τα παράθυρα και φράξτε όλες τις χαραμάδες με βρεγμένα πανιά για να μην μπει καπνός στο εσωτερικό του κτηρίου.
- Απομακρύνετε τις κουρτίνες από τα παράθυρα.
- Απομακρύνετε προς το εσωτερικό των δωματίων τα έπιπλα που βρίσκονται κοντά στα παράθυρα και στις εξωτερικές πόρτες.
- Κλείστε όλες τις ενδιάμεσες πόρτες για να επιβραδύνετε την εξάπλωση της πυρκαγιάς στο εσωτερικό του σπιτιού.
- Γεμίστε τις μπανιέρες, τις λεκάνες και τους κουβάδες ώστε να υπάρχει άμεσα εφεδρικό νερό.
- Αν το σπίτι σας είναι ξύλινη κατασκευή, αναζητήστε καταφύγιο σε γειτονικό κτιστό σπίτι.
- Αν διαταχθεί εκκένωση της περιοχής, ακολουθείστε πιστά τις οδηγίες και τις διαδρομές που θα σας δοθούν.
- Μην ξεχνάτε ότι τα ζωτικά όργανα του ανθρώπου βρίσκονται στο εμπρόσθιο μέρος του, οπότε σε περίπτωση εγκλωβισμού ξαπλώστε μπρούμυτα.

Μόλις περάσει η πυρκαγιά:

- Βγείτε έξω από το σπίτι σας και σβήστε αμέσως τις μικροεστίες που παραμένουν.
- Ελέγχετε, για τουλάχιστον 48 ώρες, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, την περίμετρο και όλους τους εξωτερικούς χώρους του σπιτιού για πιθανές μικροεστίες και αναζωπυρώσεις.

*Μην ξεχνάτε ότι η προστασία των δασών
αποτελεί καθήκον όλων των υπεύθυνων πολιτών.*